

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 19 marca 1981 r.

w sprawie umocnienia roli samorządu mieszkańców wsi.

Rozwój samorządności i umocnienie instytucji demokracji socjalistycznej stwarzają warunki do zwiększenia autentycznego wpływu i udziału samorządu mieszkańców wsi w rozwiązywaniu istotnych problemów społeczności wiejskiej.

W celu zapewnienia stałej i powszechnej reprezentacji interesów mieszkańców wsi Rada Państwa na podstawie art. 74 w związku z art. 82 i art. 87—92 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1975 r. Nr 26, poz. 139, z 1977 r. Nr 11, poz. 44, z 1978 r. Nr 14, poz. 61 i Nr 31, poz. 130 oraz z 1980 r. Nr 4, poz. 8) uchwala, co następuje

§ 1 1 Samorząd mieszkańców wsi kształtuje, we współdziałaniu z organizacjami politycznymi i społecznymi, socjalistyczne stosunki współzycia w sołectwie

2 Powszechną formą samorządu mieszkańców, mającą bogatą tradycję w życiu społeczno-gospodarczym wsi, jest zebranie wiejskie

§ 2 Zadania samorządu wiejskiego realizowane są przez zebranie wiejskie oraz wybrane przez nie organy, radę sołectwa i sołtysa.

§ 3. Zebranie wiejskie zapewnia udział mieszkańców wsi w określanu i rozwiązywaniu wszystkich ważnych problemów sołectwa.

§ 4. 1. Zebranie wiejskie stanowi płaszczyznę

- 1) współpracy wszystkich organizacji i sił społecznych w sołectwie,
- 2) współdziałania i utrzymywania stałej więzi między mieszkańcami sołectwa a gminną radą narodową, jej prezydium i komisjami oraz gminnym komitetem kontroli społecznej,
- 3) konsultacji ważniejszych decyzji rad narodowych, organów administracji państwowej i gospodarczej z mieszkańcami wsi,
- 4) mobilizacji mieszkańców do uczestnictwa w samodzielnym rozwiązywaniu podstawowych problemów wsi

2 Zebranie wiejskie stanowi również płaszczyznę współpracy ogółu mieszkańców wsi z organizacjami samorządu rolniczego i samorządu spółdzielczego w zakresie rozwoju rolnictwa oraz zaopatrzenia mieszkańców w artykuły konsumpcyjne.

§ 5. 1. Zebranie wiejskie omawia i rozpatruje także sprawy określone w przyjętym przez nie regulaminie zebrania wiejskiego oraz sprawy przekazane zebraniu przez gminną radę narodową.

2. Zobowiązuje się gminne rady narodowe do przeprowadzania na wniosek ich prezydiów na zebraniach wiejskich konsultacji projektów ważniejszych uchwał rady dotyczących sołectw.

3. Zobowiązuje się gminne rady narodowe do rozważenia:

1) przekazania niektórych spraw sołectw do rozpatrzenia — zamiast na sesji rady — przez zebrania wiejskie, a w szczególności spraw:

- a) funkcjonowania placówek handlowych, usługowych i gastronomicznych,
- b) budowy, utrzymania i konserwacji dróg, chodników i przystanków Państwowej Komunikacji Samochodowej,
- c) działalności placówek socjalnych i kulturalnych, pomocy i opieki społecznej,
- d) utrzymania czystości, estetyki i porządku,
- e) bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ochrony przeciwpowodziowej,
- f) podejmowania i realizacji czynów społecznych na rzecz wsi,

2) upoważnienia zebrań wiejskich do gromadzenia środków pochodzących ze źródeł społecznych na realizację uchwał zebrania,

3) określenia ramowych zasad wykorzystania zgromadzonych środków i kontroli gospodarowania nimi.

§ 6. 1. W sprawach, o których mowa w § 4 i 5, zebranie wiejskie może podejmować uchwały zobowiązujące mieszkańców sołectwa do określonych działań i formułować wnioski adresowane do organów władzy i administracji państwowej stopnia podstawowego oraz do państwowych i społecznych jednostek organizacyjnych, działających na terenie sołectwa lub gminy.

2. Uchwały zebrania wiejskiego podjęte w sprawach przekazanych mu w myśl § 5 ust. 3 mają w stosunku do jednostek i instytucji działających na terenie sołectwa oraz jego mieszkańców moc wiążącą na równi z uchwałami gminnej rady narodowej.

§ 7. 1. Wykonanie uchwał, zobowiązujących mieszkańców sołectwa do podjęcia określonych działań, zapewnia sołtys wspólnie z radą sołectwa.

2. Uchwały i wnioski adresowane do gminnej rady narodowej, naczelnika gminy, jednostek im podporządkowanych i innych jednostek organizacyjnych działających na wsi są przekazywane za pośrednictwem prezydium gminnej rady narodowej.

3. Prezydium gminnej rady narodowej po dokonaniu analizy zgłoszonych wniosków podejmuje decyzję o wniesieniu na sesję gminnej rady narodowej odpowiednich projektów uchwał lub — jeżeli wnioski przyjęte przez zebranie wiejskie mieszczą się w uprawnieniach koordynacyjnych naczelnika gminy — przekazuje je do załatwienia przez naczelnika gminy albo bezpośrednio kierownikom zainteresowanych jednostek.

§ 8. 1. Adresat, któremu przekazano uchwałę lub wniosek zebrania wiejskiego, obowiązany jest powiadomić zebranie wiejskie o sposobie załatwienia sprawy najpóźniej w terminie jednego miesiąca.

2. Odpowiedź na uchwałę lub wniosek zebrania wiejskiego powinna być przekazana na piśmie na ręce sołtysa lub przedstawiona bezpośrednio na najbliższym zebraniu wiejskim przez członka prezydium gminnej rady narodowej, naczelnika gminy albo przez upoważnionego przedstawiciela jednostki, której uchwała dotyczy. Odpowiedź odmowna powinna zawierać wyczerpujące uzasadnienie prawne i faktyczne.

3. Odmowa realizacji uchwały zebrania wiejskiego, o której mowa w ust. 2, upoważnia zebranie wiejskie do wystąpienia o rozpatrzenie uchwały przez gminną radę narodową. Decyzja gminnej rady narodowej ma charakter ostateczny.

§ 9. 1. Prezydium gminnej rady narodowej czuwa nad realizacją uchwał zebrania wiejskiego.

2. W razie stwierdzenia sprzeczności uchwały zebrania wiejskiego z prawem prezydium gminnej rady narodowej wstrzymuje wykonanie uchwały i przedkłada ją radzie do uchylenia na najbliższej sesji.

§ 10. Wobec decyzji, podjętej przez organ lub jednostkę działającą na terenie gminy, zebranie wiejskie może zgłosić do prezydium gminnej rady narodowej, w formie uchwały, społeczny sprzeciw, jeżeli decyzję tę uznaje za naruszającą w istotny sposób interes mieszkańców sołectwa.

§ 11. 1. Uchwała w sprawie zgłoszenia społecznego sprzeciwu podlega niezwłocznemu zbadaniu i rozpatrzeniu przez prezydium gminnej rady narodowej, które powinno również ustosunkować się co do ewentualnego wstrzymania wykonania decyzji oraz pisemnie w terminie 14 dni poinformować mieszkańców sołectwa o zajęтым stanowisku i podjętych środkach.

2. W razie nieuwzględnienia sprzeciwu mieszkańców sołectwa stanowisko prezydium gminnej rady narodowej powinno być w terminie 14 dni przekazane mieszkańcom wraz ze szczegółowym uzasadnieniem na nadzwyczajnym zebraniu wiejskim osobiście przez upoważnionego przedstawiciela prezydium gminnej rady narodowej, z udziałem kierownika jednostki, którego decyzji sprzeciw dotyczył.

3. Prezydium gminnej rady narodowej obowiązane jest poinformować gminną radę narodową na najbliższej sesji o sprawie, w której zgłoszony został sprzeciw mieszkańców sołectwa, i o sposobie jego załatwienia.

§ 12. 1. Ustala się „Ramowy regulamin zebrania wiejskiego” w brzmieniu podanym w załączniku do niniejszej uchwały.

2. Zaleca się gminnym radom narodowym dostosowanie postanowień ramowego regulaminu do warunków społeczno-gospodarczych i potrzeb poszczególnych sołectw oraz przedłożenie stosownych propozycji zebraniom wiejskim w terminie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały.

§ 13. 1. Przez użyte w niniejszej uchwale i w ramowym regulaminie zebrania wiejskiego określenia: „gminna rada narodowa”, „prezydium gminnej rady narodowej”

1 „naczelnik gminy” rozumie się — w odniesieniu do jednostek, w których powołano rady narodowe wspólne dla miasta i gminy — odpowiednie terenowe organy władzy i administracji państwowej stopnia podstawowego.

2. W miastach i dzielnicach miast, w których na podstawie art. 92 ustawy o radach narodowych, na włączonych do tych miast terenach wiejskich, działa samo-

ząd mieszkańców wsi, przez określenia wymienione w ust. 1 należy rozumieć odpowiednio: miejską (dzielnicową) radę narodową, prezydium miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej oraz prezydenta lub naczelnika miasta albo naczelnika dzielnicy.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

Załącznik do uchwały Rady Państwa
z dnia 19 marca 1981 r. (poz. 78).

RAMOWY REGULAMIN ZEBRANIA WIEJSKIEGO

Rozdział I

Zadania zebrania wiejskiego.

§ 1. Zebranie wiejskie zapewnia udział ogółu mieszkańców wsi w określaniu i rozwiązywaniu wszystkich ważnych potrzeb i problemów sołectwa oraz kształtowanie, we współdziałaniu z organizacjami politycznymi i społecznymi, socjalistycznych stosunków współzycia na wsi.

§ 2. 1. Zebranie wiejskie reprezentuje interesy mieszkańców sołectwa wobec gminnej rady narodowej, naczelnika gminy oraz organizacji i instytucji działających na wsi.

2. Zebranie wiejskie współdziała z gminną radą narodową i stanowi płaszczyznę konsultacji projektów uchwał rady. Oddziałuje również, wraz z organizacjami działającymi na terenie wsi, na aktywność mieszkańców w realizowaniu uchwał rady, wykonaniu zadań planu społeczno-gospodarczego dotyczących wsi, jak również na wyzwalanie inicjatyw społecznych na rzecz wspólnej pracy dla społecznego, gospodarczego i kulturalnego rozwoju wsi.

§ 3. Zebranie wiejskie stanowi platformę współpracy ogółu mieszkańców wsi z organizacjami samorządu rolniczego i samorządu spółdzielczego w zakresie rozwoju wsi i rolnictwa, jak też zaopatrzenia mieszkańców w artykuły konsumpcyjne.

§ 4. W sołectwach, w których działa rolnicza spółdzielnia produkcyjna lub państwowe gospodarstwo rolne albo inne przedsiębiorstwo, zebranie wiejskie współdziała w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców z odpowiednimi organami samorządu spółdzielczego lub robotniczego tych jednostek.

§ 5. Zebranie wiejskie we współdziałaniu z organizacjami samorządu rolniczego i spółdzielczego oraz gminnym komitetem kontroli społecznej inicjuje i podejmuje kontrolę społeczną, uwzględniając zwłaszcza ocenę pracy placówek i instytucji działających na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi oraz głosy krytyki wskazujące na przejawy nadużyć, marnotrawstwa, niewłaściwej i nierzetelnej obsługi mieszkańców.

§ 6. 1. Do zakresu działania zebrania wiejskiego należą w szczególności sprawy:

- 1) wykonania na terenie sołectwa zadań wynikających z planu społeczno-gospodarczego rozwoju gminy,
- 2) poprawy warunków społeczno-gospodarczych, bytowych i kulturalnych mieszkańców,

3) rozwoju i unowocześnienia produkcji rolnej, a także upowszechnienia wiedzy rolniczej i postępu rolniczego,

4) wykonania przez mieszkańców sołectwa obowiązków wobec Państwa,

5) rozwoju i ochrony gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych oraz zadrzewień i gospodarki łowieckiej,

6) funkcjonowania urządzeń komunalnych, a zwłaszcza zaopatrzenia wsi w wodę, warunków higieniczno-sanitarnych i estetyki w sołectwie,

7) współdziałania mieszkańców w zapewnieniu bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego oraz ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego,

8) organizacji świadczeń leczniczych i działalności obiektów służby zdrowia, wyboru form pomocy oraz opieki społecznej nad ludźmi w podeszłym wieku, inwalidami i innymi osobami wymagającymi pomocy,

9) kształtowania rejonów szkolnych, dowozu dzieci do szkół, organizacji stałych i sezonowych dziecińców, przedszkoli oraz funkcjonowania placów gier i zabaw,

10) organizacji i wykorzystania obiektów życia kulturalnego (świetlic, klubów, bibliotek), ośrodków wypoczynku i obiektów sportowych,

11) podejmowania działalności na rzecz ochrony środowiska, a zwłaszcza inicjowania i organizowania społecznego działania w dziedzinie tej ochrony.

2. Zebranie wiejskie występuje do gminnej rady narodowej z wnioskami o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza możliwości zebrania wiejskiego, a w szczególności w zakresie: kształtowania stosunków między administracją a obywatelami, realizowania uprawnień przysługujących rolnikom, zapobiegania działalności szczególnie szkodliwej dla środowiska naturalnego itp.

§ 7. W dziedzinie kontroli społecznej zebranie wiejskie w szczególności:

- 1) ocenia we współdziałaniu z organami samorządu rolniczego, spółdzielczego i gminnym komitetem kontroli społecznej wyniki kontroli społecznej jednostek obsługi rolnictwa, placówek handlowych, usługowych i innych, których działalność wpływa na warunki pracy i życia na wsi, oraz sposób załatwiania wniosków wynikających z kontroli,
- 2) wysuwa wnioski do właściwych organów samorządu w sprawie odwołania osób, które nie spełniają powierzonych im funkcji społecznych lub w inny sposób zawiodyły zaufanie mieszkańców.

§ 8. 1. Zebranie wiejskie zapoznaje się dwa razy w roku z informacjami radnych gminnej rady narodowej zamieszkałych w sołectwie o ich pracy w radzie oraz co najmniej raz w roku rozpatruje sprawozdanie z działalności sołtysa.

2. Zebranie wiejskie ocenia okresowo realizację podjętych uchwał i wniosków.

§ 9. Na zebraniach wiejskich przeprowadza się, na propozycję prezydium gminnej rady narodowej, konsultacje ważniejszych projektów uchwał i ocen, które mają być przedmiotem obrad rady, a w szczególności:

- 1) projektu planu społeczno-gospodarczego rozwoju gminy, a zwłaszcza zadań planu dotyczącego sołectwa, którego omówienie powinno nastąpić z udziałem przedstawicieli samorządu rolniczego, spółdzielczego oraz instytucji działających na terenie sołectwa,
- 2) projektu zagospodarowania przestrzennego wsi oraz projektów wyznaczania terenów budowlanych w sołectwie,
- 3) projektów terenowych aktów prawnych zawierających przepisy prawne powszechnie obowiązujące.

§ 10. Zebranie wiejskie wypowiada się w sprawie kandydatur na radnych i opiekunów społecznych oraz zgłasza kandydatury na ławników ludowych i członków kolegiów do spraw wykroczeń.

§ 11. 1. Zebranie wiejskie rozpatruje projekty decyzji mających wpływ na żywotne interesy mieszkańców sołectwa, przedstawione przez naczelnika gminy lub kierowników właściwych jednostek administracyjnych i gospodarczych w celu zasięgnięcia opinii zebrania. Dotyczy to w szczególności:

- 1) lokalizacji w sołectwie obiektów inwestycyjnych, których przeznaczeniem jest obsługa mieszkańców lub które w istotny sposób wpływać mogą na warunki życia i pracy mieszkańców sołectwa,
- 2) zmian rejonów działania i organizacji szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, placówek kulturalnych oraz handlowych i usługowych obsługujących mieszkańców sołectwa,
- 3) zmian godzin pracy placówek użyteczności publicznej, a zwłaszcza placówek handlowych i usługowych w sołectwie.

2. Na wniosek zebrania wiejskiego, dotyczący pominięcia trybu konsultacji w sprawach mających istotne znaczenie dla sołectwa, radni reprezentujący mieszkańców sołectwa mogą zgłosić do prezydium gminnej rady narodowej wniosek o wstrzymanie biegu spraw, które nie były konsultowane z zebraniem wiejskim.

Rozdział 2

Uchwały zebrania wiejskiego.

§ 12. Zebranie wiejskie podejmuje uchwały w zakresie:

- 1) wyboru i odwołania rady sołectwa, sołtysa i podsoltysa,
- 2) spraw przekazanych przez gminną radę narodową do rozpatrywania przez zebranie zamiast na sesji rady,
- 3) gromadzenia i wykorzystania środków przekazanych przez organizacje i instytucje działające na wsi, a zwłaszcza na realizację przedsięwzięć socjalnych i kulturalnych służących wszystkim mieszkańcom wsi — o ile gminna rada narodowa do tego zebranie wiejskie upoważniła,

4) podjęcia przez mieszkańców sołectwa czynu społecznego, określenia wysokości świadczeń mieszkańców na ten cel, wyboru komitetu czynu społecznego lub udzielenia upoważnienia radzie sołectwa do pełnienia tej roli, a także wystąpienia do gminnej rady narodowej o pomoc w finansowaniu czynu środkami funduszu gminnego,

5) zgłaszania w imieniu wszystkich mieszkańców udziału sołectwa w konkursach i współzawodnictwie oraz organizacji współzawodnictwa i konkursów wewnątrzsołectwowych,

6) wystąpienia do gminnej rady narodowej o podjęcie uchwał w sprawach dotyczących żywotnych interesów mieszkańców sołectwa,

7) wystąpienia do gminnej rady narodowej w sprawach dotyczących zarządu, sprzedaży, zamiany, oddania nieruchomości gminnego w najem, dzierżawę lub nieodpłatnego przekazania go na cele budownictwa społecznego oraz w innych sprawach dotyczących mienia gminnego.

§ 13. 1. Mieszkańcy sołectwa mogą zgłosić do prezydium gminnej rady narodowej społeczny sprzeciw wobec decyzji podjętej wbrew ich opinii (np. w sprawie likwidacji sklepu, punktu skupu, zmiany rejonu szkolnego) przez organ lub jednostkę działającą na terenie gminy, jeżeli uznają tę decyzję za naruszającą w istotny sposób ich interes.

2. Uchwałę w sprawie społecznego sprzeciwu podejmuje zebranie wiejskie. Podjęcie takiej uchwały ma charakter postępowania wyjątkowego i powinno być poprzedzone wysłuchaniem wyjaśnień naczelnika gminy lub kierownika jednostki, której działalności sprzeciw dotyczy.

3. Uchwała powinna zawierać konkretne zarzuty dotyczące decyzji organu lub jednostki oraz szczegółowe uzasadnienie, określające istotę i zasięg negatywnych skutków decyzji, a także liczbę uczestników zebrania wiejskiego, na którym podjęto uchwałę.

4. Do podjęcia uchwały zebrania wiejskiego w sprawie społecznego sprzeciwu wymagana jest obecność co najmniej $\frac{1}{5}$ uprawnionych mieszkańców sołectwa.

5. Uchwałę taką sołtys doręcza niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 3 dni, prezydium gminnej rady narodowej, które stosownie do § 11 ust. 1 i 2 uchwały Rady Państwa z dnia 19 marca 1981 r. w sprawie umocnienia roli samorządu mieszkańców wsi informuje mieszkańców sołectwa o zajętym stanowisku.

Rozdział 3

Zasady działania organów samorządu wiejskiego.

Zebranie wiejskie.

§ 14. W zebraniu wiejskim uczestniczą wszyscy mieszkańcy sołectwa, którym przysługuje prawo wyboru do gminnej rady narodowej.

§ 15. Zebraniu przewodniczy sołtys, wybierany na okres kadencji gminnej rady narodowej spośród mieszkańców sołectwa uprawnionych do uczestnictwa w zebraniu wiejskim. Wymagana jest obecność co najmniej $\frac{1}{5}$ uprawnionych mieszkańców sołectwa.

§ 16. 1. Zebranie wiejskie może powołać radę sołectwa, która stanowi stałe prezydium zebrania wiejskiego.

2. Zgodnie z uchwałą Prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu rada sołectwa, wybierana

przez wszystkich mieszkańców i stanowiąca ich reprezentację, może pełnić funkcję wiejskiego ognia Frontu Jedności Narodu.

§ 17. Zebranie wiejskie zwołuje sołtys z własnej inicjatywy, z inicjatywy rady sołectwa lub na żądanie $\frac{1}{3}$ uprawnionych mieszkańców sołectwa albo z inicjatywy prezydium gminnej rady narodowej lub naczelnika gminy.

§ 18. Sołtys powiadamia mieszkańców o czasie, miejscu i porządku obrad zwołanego zebrania w sposób zwyczajowo przyjęty w sołectwie.

§ 19. 1. O terminie i porządku obrad zebrania wiejskiego sołtys powiadamia prezydium gminnej rady narodowej i naczelnika gminy w celu delegowania przedstawicieli.

2. Stosownie do tematyki zwołanego zebrania sołtys występuje również do odpowiednich organizacji społecznych oraz do kierowników instytucji i jednostek prowadzących działalność na terenie sołectwa o przedstawienie na zebraniu określonych zagadnień lub wyjaśnień.

§ 20. Uchwały zebrania wiejskiego zapadają w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów lub w głosowaniu tajnym, jeżeli zażąda tego większość uczestników zebrania.

Rada sołectwa.

§ 21. 1. Zebranie wiejskie decyduje o powołaniu rady sołectwa oraz ustala liczbę jej członków w granicach do 10 osób.

2. W skład rady sołectwa wchodzi: sołtys (jako przewodniczący), podsołtys, radni gminnej rady narodowej i wojewódzkiej rady narodowej będący mieszkańcami tej wsi oraz wybrane przez zebranie wiejskie osoby cieszące się autorytetem i zaufaniem wyborców, w tym również reprezentujące organizacje polityczne i społeczne działające w sołectwie.

§ 22. Zebranie wiejskie wybiera radę sołectwa na okres kadencji sołtysa.

§ 23. Rada sołectwa w szczególności:

- 1) przygotowuje obrady zebrania wiejskiego, ustala projekt porządku obrad, projekty uchwał i wniosków oraz zapewnia odpowiednie informacje i sprawozdania,
- 2) występuje na zebraniu wiejskim z inicjatywami dotyczącymi udziału mieszkańców w rozwiązywaniu ważnych problemów i realizacji zadań przypadających sołectwu,
- 3) współdziała, udziela pomocy i koordynuje działalność organizacji społecznych i samorządowych w sołectwie dla zapewnienia realizacji uchwał i wniosków zebrania wiejskiego oraz społeczno-gospodarczego rozwoju wsi,
- 4) wspólnie z sołtysem organizuje wykonanie uchwał i wniosków zebrania wiejskiego oraz kontroluje ich realizację, w tym także sposób załatwiania wniosków wynikających z kontroli społecznej,
- 5) w okresie między zebraniem wiejskim wyraża opinię społeczną o sprawach, które nie wymagają zwołania zebrania wiejskiego,
- 6) z upoważnienia zebrania wiejskiego pełni rolę stałego komitetu czynów społecznych,
- 7) współdziała w realizacji zadań społecznych podjętych z inicjatywy i inspiracji gminnego komitetu Frontu

Jedności Narodu, gminnej rady narodowej, jej prezydium lub naczelnika gminy.

§ 24. Za swoją działalność rada sołectwa odpowiedzialna jest przed zebraniem wiejskim i obowiązana jest do składania zebraniu sprawozdań i informacji o swojej pracy.

Sołtys.

§ 25. 1. Sołtys jest przewodniczącym zebrania wiejskiego oraz wspólnie z radą sołectwa organizatorem jego pracy i działa zgodnie z uchwałami zebrania wiejskiego, a także według wskazań prezydium gminnej rady narodowej.

2. Sołtys realizuje powierzone mu obowiązki z zakresu administracji państwowej i w tej dziedzinie stosuje się do wytycznych i wskazań naczelnika gminy.

3. Wykonując swe obowiązki sołtys wspólnie z radą sołectwa współdziała z radnymi gminnej rady narodowej, z organizacjami samorządu rolniczego i spółdzielczego oraz innymi organizacjami społecznymi.

§ 26. Sołtys reprezentuje mieszkańców sołectwa na zewnątrz, a zwłaszcza wobec gminnej rady narodowej, naczelnika gminy oraz instytucji i organizacji działających na terenie sołectwa i w tym zakresie:

- 1) bierze udział w sesjach gminnej rady narodowej z głosem doradczym (o ile nie jest radnym gminnej rady narodowej),
- 2) ma prawo zgłaszania na sesjach gminnej rady narodowej, na równi z radnymi, wniosków w imieniu zebrania wiejskiego,
- 3) może uczestniczyć jako członek w zespołach kontrolnych komisji gminnej rady narodowej i gminnego komitetu kontroli społecznej, prowadzących kontrolę na terenie sołectwa,
- 4) zgłasza naczelnikowi gminy w porozumieniu z radą sołectwa uwagi krytyczne wynikające z oceny mieszkańców co do działalności instytucji i jednostek handlowych, usługowych i innych, które wykonują swoje zadania na terenie sołectwa lub na rzecz jego mieszkańców,
- 5) w uzasadnionych wypadkach ma prawo zgłaszania naczelnikowi gminy wniosku o wstrzymanie czynności egzekucyjnych w związku z prowadzoną na terenie sołectwa egzekucją administracyjną,
- 6) może zawierać w imieniu zebrania wiejskiego porozumienia w sprawie wspólnego wykorzystania lub udostępnienia mieszkańcom sołectwa obiektów i urządzeń będących w dyspozycji różnych jednostek lub organizacji.

§ 27. 1. Sołtys prowadzi dokumentację zebrania wiejskiego, wyznacza protokolanta zebrania wiejskiego i zapewnia niezwłoczne dostarczenie prezydium gminnej rady narodowej zwięzłego protokołu każdego zebrania wiejskiego. W protokole powinny być wyodrębnione i sprecyzowane uchwały i wnioski podjęte przez zebranie.

2. Drugi egzemplarz protokołu sołtys przechowuje u siebie wraz z innymi dokumentami zebrania wiejskiego.

§ 28. 1. W wykonaniu obowiązków samorządowych i administracyjnych sołtysowi udziela pomocy podsołtys.

2. Podsołtys przejmuje obowiązki sołtysa w wypadku choroby lub innych okoliczności uniemożliwiających sołtysowi wypełnianie jego zadań.